

Slikproblemen

Slikken

Slikken is een complex proces. De spieren van onder andere de lippen, tong en wangen zijn erbij betrokken. Een gezond persoon kan slikken zonder daarbij na te denken. Zelfs buiten de maaltijden om slikt iemand automatisch ongeveer één keer per minuut om speeksel te verwijderen. Door ouderdom, ziekten van het zenuwstelsel of medicijngebruik kan slikken moeilijker worden. In deze folder leest u meer over het ontstaan, de kenmerken en de risico's van slikproblemen.

Slikken bij eten en drinken

Voordat eten en drinken doorgeslikt kan worden, gebeurt het volgende:

- het eten wordt gekauwd en verzameld op de tong
- het eten of drinken wordt door de tongspieren naar de keel vervoerd

Daarna kan het eten of drinken worden doorgeslikt en komt het in de slokdarm terecht.

Slikproblemen

Slikproblemen kunnen door verschillende oorzaken ontstaan:

- **Ouderdom:** doordat de spieren zwakker worden, wordt het eten minder goed gekauwd. Hierdoor gaat het doorslikken moeilijker. Soms gaat het kauwen moeilijker door een slecht gebit of kunstgebit.
- **Ziekten van het zenuwstelsel:** door bijvoorbeeld een beroerte of de ziekte van Parkinson kan de gevoeligheid in de mond verminderd zijn. Hierdoor wordt minder goed gevoeld wat er in de mond of keel gebeurt. Iemand met dementie kan bijvoorbeeld vergeten dat er voedsel in de mond zit.
- **Medicijngebruik:** medicijnen kunnen bijvoorbeeld sufheid of een droge mond veroorzaken.
- **Na bepaalde chirurgische ingrepen:** bijvoorbeeld door ingrepen die de anatomische verhoudingen in mond/keel gebied veranderen. Of als gevolg van verlittekening in dat gebied.

Kenmerken van slikproblemen

- Verslikken tijdens eten of drinken (hoesten, rood worden, blauw aanlopen, traanogen krijgen).
- Speeksel, eten of drinken loopt uit de mond.
- Gevoel dat voedsel of medicijnen in de keel of in de slokdarm blijven steken.
- Voedselresten blijven achter in de mond.
- Kauwen of slikken doet pijn.

Merkt u één van onderstaande verschijnselen op? Dan heeft u mogelijk slikproblemen:

- Snel afvallen, mager worden.
- Erg langzaam eten.
- Geen trek hebben in eten en drinken.
- Snel moe worden bij eten en drinken.
- Eenzijdig eten, bijvoorbeeld voornamelijk pap.
- Hoesten na het eten/drinken.

Risico's bij slikproblemen

Als iemand zich verslikt, komt het eten of drinken in de luchtpijp terecht in plaats van in de slokdarm. In de meeste gevallen zal iemand die zich verslikt een hoestbui krijgen. Hoesten zorgt ervoor dat wat er in de luchtpijp is gekomen er als het ware uit 'wordt geblazen'.

Als iemand moeite heeft met hoesten of niet meer kan hoesten, kan het voedsel in de luchtpijp blijven zitten of in de longen terechtkomt. Zo kan iemand verstikken of kan een longontsteking ontstaan. Soms is dit levensbedreigend.

Onderzoek

Uw mond of keel wordt onderzocht met een dun slangetje (fiberscoop) dat via de neus in uw keelholte wordt gebracht. Ook kan er een slikfoto of -video van uw slikbeweging worden gemaakt om meer duidelijkheid te krijgen over de mate en oorzaak van uw slikprobleem.

Advies

Is er het vermoeden dat u slikproblemen heeft? Dan zal de logopedist u nader onderzoeken en beoordelen of eten en drinken veilig is. Aan de hand van dit onderzoek adviseert de logopedist of u mag eten en drinken en zo ja welke aanpassingen er nodig zijn.

Voor bezoekers van een patiënt met slikproblemen is het erg belangrijk om te weten of en zo ja, wat de patiënt mag eten en drinken. Ook is belangrijk om te weten hoe iets gegeten en gedronken mag worden. Soms mogen patiënten namelijk alleen eten of drinken onder speciale voorwaarden. De logopedist of de verantwoordelijk verpleegkundige kunnen u en uw naasten daarover informeren.

Contactgegevens

Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met de polikliniek KNO, bereikbaar:

- van maandag tot en met vrijdag
- van 8.30 - 16.30 uur
- telefoon Den Haag: (070) 210 2602, telefoon JKZ: (070) 210 7322, telefoon Zoetermeer: (079) 346 2593

Buiten deze uren kunt u in dringende gevallen contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp, telefoon Den Haag (070) 210 2060, telefoon Zoetermeer (079) 346 2626.

In het geval van een levensbedreigende situatie: bel altijd 112.

Zie ook onze website <https://www.hagaziekenhuis.nl/specialismen/kno/>

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen enkele vragen beantwoorden? U vindt de vragen via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Dank u wel.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

558919022025